

Atelier educational
“Un pas catre tine: Cine sunt eu, cine suntem noi, cine sunt ceilalti ?
27 iulie – 2 august 2006

Context:

In perioada mai 2006 – mai 2008, Romani CRISS in parteneriat cu Ministerul Educatiei si Cercetarii si Centrul Rromilor „Amare Rromentza” a implementat proiectul **“Nevoie de calitate si egalitate in educatie”**, finantat de Roma Education Fund - Budapesta.

Din proiectele desfasurate de organizatia Romani CRISS in anii precedenti pe componenta educatie a reiesit lipsa de comunicare dintre elevii romi si elevii majoritari, faptul ca elevii/copiii romi au, totodata, o stima de sine scazuta, lucru ce duce si la o slaba participare scolara a acestora.

Acest atelier educational vine in intampinarea nevoii de crestere a stimei de sine a elevilor, de autocunoastere si cunoastere reciproca, cat si a necesitatii de recuperare a unor valori culturale, pentru destigmatizare, in vederea afirmarii identitatii etnice si culturale.

Scopul atelierului

Consolidarea sentimentului de apartenenta la comunitatea roma, destigmatizarea si cresterea stimei de sine in vederea afirmarii identitatii etnice si culturale a unui numar de 60 elevi romi admisi la liceu pe locurile speciale.

Obiectivul intalnirii a fost de cultivare a stimei de sine a elevilor prin introducerea unor teme de discutie precum prejudecata, discriminarea, intoleranta, prin intermediul atelierelor de lucru si jocurilor de rol.

Beneficiari

Un numar de 60 de elevi romi care au terminat clasa a VIII-a (copii romi admisi la liceu sau scoli de arte si meserii pe locurile speciale pentru romi) din cele 10 judete in care se implementeaza proiectul (Braila, Botosani, Calarasi, Constanta, Covasna, Dambovita, Gorj, Neamt, Salaj, Vaslui).

Perioada: 27 iulie- 2 august 2006

Locatia:

Hotelul „Hostel El Dorado” in Sinaia

Metodologie de selectie a participantilor

Pentru selectia participantilor la atelierul educational s-a realizat, de catre echipa proiectului, un chestionar din care sa reiasa nivelul de cunostinte al elevilor despre comunitatea roma si nivelul de asumare a identitatii rome de catre elevi. Acest chestionar a fost aplicat elevilor prin intermediul consilierilor din birourile de informare si consiliere infiintate in cadrul proiectului « Nevoie de calitate si egalitate in educatie ».

Pentru a participa la acest atelier educational, copiii romi trebuiau sa indeplineasca urmatoarele criterii:

- sa fie elevi romi care au fost admisi pe locurile speciale la licee sau SAM in anul 2006;
- elevii sa provina din cele 10 judete in care se desfasoara proiectul;
- sa fie elevi cu probleme de acceptare/afirmare a identitatii rome (lucru observat in urma chestionarelor aplicate).

Desfasurarea activitatilor

Prin realizarea acestui atelier educational s-a urmarit constientizarea identitatii si a necesitatii cunoasterii, de catre participantii, a culturii din care provin, consolidarea sentimentului identitatii etnice a elevilor romi in scopul sprijinirii acestora pentru a crede mai mult in propriile forte, motivarea elevilor pentru a-si asuma/afirma identitatea etnica roma.

Prin intermediul acestui atelier educational s-a oferit posibilitatea elevilor sa se prezinte, sa vorbeasca despre ei si despre valorile lor, totodata, avand ocazia sa se cunoasca si sa se inteleaga intr-un cadru organizat, sa devina mai increzatori in sine, mai toleranti si sa incerce sa-i faca si pe ceilalti din jur mai toleranti si mai intelegatori.

Atelierul a fost structurat pe doua directii principale:

- 1) pe de-o parte, s-a incercat oferirea sansei elevilor romi participantii la eveniment de a se cunoaste, de a comunica, de a-si explora si accepta propria cultura (s-au organizat jocuri de rol, exercitii pentru copii legate de rasism, prejudecata, educatie interculturala);
- 2) pe de alta parte, s-a incercat crearea oportunitatii pentru acesti elevi de a se exprima prin intermediul artei, de a-si dezvolta abilitatile, de a invata de la ceilalti. S-au organizat ateliere de lucru cu teme artistice (pictura, muzica, teatru) in care acestia au avut posibilitatea sa-si demonstreze abilitatile artistice si sa le dezvolte, in acelasi timp, avand posibilitatea sa invete sa lucreze in echipa.

Atelierul educational „**Un pas catre tine: Cine sunt eu, cine suntem noi, cine sunt ceilalti?**” s-a desfasurat pe o perioada de 7 zile (anexat agenda intalnirii). Pe parcursul acestor zile elevii au parcurs mai multe sesiuni dupa cum urmeaza:

1. Laura Vlad - sesiunea de cunoastere interpersonală ;
2. Elisabeta Danciu - sesiunea de istorie și cultura română ;
3. Daniel Radulescu - sesiunea de comunicare ;
4. Nicu Ion - sesiunea de drepturile omului ;

Activități desfășurate în cadrul acestor sesiuni :

1. Grupuri de discuție și jocuri de rol pe teme precum : „Cine sunt eu, Cine suntem noi? ” , „Ce ne face diferiți și ce ne unește ?”, forme mai simple de discuție despre intoleranță, discriminare; s-au utilizat jocuri și exerciții.

Primul exercițiu, intitulat „Istoria prenumelui”, a avut rolul de „a sparge gheata” și de a crea o atmosferă mai destinsă. Fiecare copil s-a prezentat, povestind de unde îi provine prenumele, cine i l-a ales (mama/tata), ce semnificație are, dacă i-a plăcut întotdeauna sau i-ar fi plăcut un alt prenume, dacă are o poreclă, un alint preferat/nepreferat. Prin intermediul acestui joc s-a realizat o cunoaștere și o relaționare mai bună între copii.

După pauză, s-a continuat cu jocul de intercunoaștere „Cum mă vad eu? Cum mă vad ceilalți? Cum aș vrea să fiu?”. Copiii s-au împartit pe perechi, au primit pentru fiecare pereche câte o foaie de flipchart pe care au împartit-o printr-o linie în două părți, apoi, fiecare pe partea lui, a răspuns detaliat la întrebările jocului. La sfârșit, fiecare a avut ocazia să citească cu voce tare ceea ce a scris, realizându-se astfel încă un pas pentru o mai bună cunoaștere reciprocă. Copiii au dat dovadă de mult entuziasm în participarea la aceste jocuri și exerciții.

La finalul acestei sesiuni, copiii au primit câte 6 post-it-uri. Fiecare participant a ales 6 colegi pe care au reușit să-i cunoască, urmând ca aceștia să le lipească pe spate câte o însușire pozitivă observată de ei, fără să se semneze. După ce post-it-urile au fost lipite, elevii s-au așezat unul în spatele celuilalt și au citit pe rând cu voce tare însușirile celui din față. Acest exercițiu, care a reprezentat și un bun prilej de animare, a constituit feedback-ul întregii sesiuni.

2. Ateliere de lucru: pictură , muzică, teatru.

În cadrul acestora, participanții au avut posibilitatea să aleagă atelierul de lucru din care vor face parte. Participarea elevilor la atelierul de lucru a fost stimulată de un facilitator cu abilități și cunoștințe solide în domeniul respectiv.

3. Activități sportive: concursuri de atletism, meciuri de fotbal, acestea fiind organizate în funcție de cerințele participanților.

4. Activitati de responsabilizare a copiilor: responsabil zilnic pentru curatenie, pentru trezire, reponsabil de organizarea activitatilor recreative, etc.

5. Sesiuni de istorie si traditii rome care au avut scopul de a-i ajuta pe participanti sa-si formeze cunostinte legate de identitate, despre legaturile dintre identitate si cultura roma si sa acumuleze cunostinte despre trecutul istoric al romilor.

6. Sesiuni de discutii pe tema discriminarii si drepturilor copilului. Aceasta sesiune a inceput printr-un joc in care copiilor li s-au prezentat doua desene care reprezentau doua persoane/ doua situatii :

- unul reprezenta un personaj frumos imbracat, cu o infatisare placuta;
- celalalt desen reprezenta un personaj prost imbracat, nebarbierit si care avea un chip mai putin simpatic;

Formatorul a solicitat participantilor sa comenteze asupra impresiilor produse de cele doua desene/doua situatii. Majoritatea participantilor au decis ca personajul bine imbracat trebuie sa fie un tip de treaba, educat, politicos, iar celalalt sigur este un raufacator si un om lipsit de caracter.

Dupa ce a ascultat parerile copiilor, trainerul le-a prezentat cate o fisa descriptiva a fiecarui personaj.

Din descrierile realizate de formator a reiesit exact contrariul impresiei la prima vedere pe care si-o formasera participantii. Personajul bine imbracat era de fapt imaginea unui traficant de droguri, lipsit de scrupule, de mila, de caracter, gata oricand sa distruga o noua viata pentru un castig in plus. Celalalt era un tip sarac, dar cu un caracter si un suflet bun, un om gata sa dea o mana de ajutor si care muncea cu ziua pentru a-si ajuta mama batrana.

Prin acest exercitiu, copiii au putut intelege conceptul de « prejudecata » si cat de usor este sa judeci gresit o persoana pe care nu o cunosti. In sesiunea urmatoare s-a discutat pe marginea conceptelor privitoare la drepturile omului si discriminare.

In urmatoarea zi, formatorul a prezentat participantilor filmul tematic “Ochi albastri, ochi caprui”, un film despre influenta discriminarii asupra increderii si stimei de sine.

Rezultate

- agenda intalnirii;
- film realizat in urma atelierului educational;
- certificate de participare primite de participanti in urma desfasurarii atelierului educational;
- formulare de evaluare zilnica si formulare de evaluare finala completate;
- caiete speciale cu design grafic color pentru fiecare participant, pentru schimburi de adrese si de impresii la sfarsitul intalnirii;
- albume, fotografii de grup, fotografii individuale.

Indicatori prevazuti pentru anul 2006

- 1 atelier educational in iulie 2006;
- 50 de participanti, beneficiari ai atelierului educational.

Indicatori realizati

- atelierul de vara desfasurat in perioada 27 iulie-1 august 2006;
- 60 participanti, beneficiari ai atelierului educational;

Concluzii:

In urma realizarii acestui atelier educational, un numar de 60 de elevi romi au dobandit cunostinte cu privire la minoritatea din care provin, cultura, traditii, istorie si si-au insusit si recunoscut identitatea roma, prin acestea consolidandu-si stima de sine.

Din evaluarile realizate la finalul acestei sesiuni, in urma rapoartelor de activitate ale formatorilor si din analiza chestionarelor completate de participanti inainte de inceperea atelierului, a reiesit ca prin acesta s-a reusit atragerea interesului elevilor romi fata de propriile valori culturale si s-a realizat o mai buna intelegere a specificitatii etniei.

In urma acestui atelier, elevii nevorbitori de limba romana si-au exprimat dorinta de a invata aceasta limba. O atentie deosebita au acordat-o istoriei romilor, fiind captati de explicarea fenomenului de migratie a romilor din India si de perioada Holocaustului.